VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Työtä ja työaikaa

Hallituspuolueen poliitikko saa viisaan maineen vaatimalla asioita, jotka vääjäämättä tapahtuvat. Oppositiossa menestyy vastustamalla sellaista, josta on jo päätetty luopua.

Sosialidemokraattien yhden kesäkokouksen pääteemana oli vastustaa vuotuisen työajan pidentämistä sadalla tunnilla eli puoli tuntia päivässä. Monet mediat ja asiantuntijat ovat torjuneet samaa koko kesän.

Vaatimus saattoi esiintyä keväällä **Juha Sipilän** (kesk.) uuden hallituksen haaveileman yhteiskuntasopimuksen luonnospaperissa.

Myöhemmin hallitus ei ole työajan pidennyksestä täsmällisiä lausunut. Joku tutkimuslaitos tietysti ehti laskea työaikahyppäyksen verrattomat vaikutukset kansantalouden tuottavuuteen.

Yleensä on niitä, jotka tekevät työtä, ja niitä, jotka tekevät työaikaa. Makroekonomistisen teoriaherran tuottavuuslaskelmat horjahtavat jo tässä vaiheessa.

Kesähevosen paluu

Yhteiskunnan tasolla on mennyt niin, että 1990-luvun alun lamaan asti työaikaa vieraan leivissä lyhennettiin. Sen jälkeen tuuli puheissa kääntyi.

Työajan pidennys kaluttiin viimeksi vuosi sitten. Kokoomuksen uudeksi ryhmänjohtajaksi maatalousministeri **Petteri Orpon** jälkeen valittu **Arto Satonen** karautti sillä ratsulla julkisuuteen.

Satonen ei tietenkään ollut teemaa itse keksinyt. Etelärannan pojat olivat valinneet hänelle kesähevosen, joka aika nopeasti ammuttiin uuden johtajan alta.

Yhteiskunnan tasolla on mennyt niin, että 1990-luvun alun lamaan asti työaikaa vieraan leivissä lyhennettiin. Sen jälkeen tuuli puheissa kääntyi. Kulmapisteitä olivat yleislakolla synnytetyt pekkaspäivät sekä vekslailu arkipyhillä.

Yhteiskuntamoraalin vuoksi virkamiesten työaikaa oli pidennettävä muiden palkansaajien tasolle. Vaikka porukkaa on vähennetty, jäljelle jääneille on pitänyt keksiä uutta tekemistä. Siinä norminpurkutalkoiden hankala tausta.

Pelleilyä numeroilla

Perjantain jälkeen ruvetaan hiljalleen miettimään, löytyykö tämän yhteiskuntasopimuksen raunioista jotain käyttökelpoista.

Muodollisesti Sipilän hallituksen yritys karahti, kun SAK ilmoitti, ettei se lähde tavoittelemaan mitään täsmällisiä prosenttilukuja. Jonkun piti se ääneen sanoa.

Tuloneuvottelut olivat aikoinaan mahdotonta sirkusta, kun kaikki linnoittautuivat omien prosenttilukujensa taakse. Sitten keksittiin tulopoliittinen selvitystoimikunta eli tuposeto, joka laski yhteiset numerot neuvottelujen pohjaksi. Jo liittotason todellisuus pysyi silti kirjavana.

Toistaiseksi ei ole instanssia, joka kaikkien mieliksi osaisi laskea, miten viiden prosentin kilpailukykyhyppäys syntyisi. Etsipä kaksi ekonomistia, joka ovat yhtä mieltä, miten kilpailukyky numeroilla määritellään.

Sen sijaan ay-liike höpisee joutavia, kun se kutsuu hallituksen vaihtoehtoisia suunnitelmia uhkailuksi. Jokainen reipas valtiovarainministeri on esittänyt tupo-neuvottelijoille giljotiineja ja kiikkulautoja.

Johtajat huudetaan

Laajasti on kerrottu, miten opposition varajohtaja **Antti Rinne** (sd.) on ollut kesän poissa julkisuudesta. En ole huomannutkaan.

Kaikki ovat huomanneet ja tuominneet, kun ulkoministeri **Timo Soini** (ps.) piti parin viikon kesäloman. Rinne ehti julkisuuden ulkopuoleltakin tuomita Soinin monessa yhteydessä.

Perussuomalaisten on ennustettu hajoavan, kun Soini on Kreikan tukemisessa kääntänyt takkinsa tai puolueen rasistiset ja kiihkokansallisromanttiset ainekset mekkaloivat.

Timo Soini itse on todennut, että hän johtaa, koska Turun puoluekokous antoi hänelle yksimielisen mandaatin.

Perussuomalaisten puoluekokouksen ainoa tehtävä on valita puolueen puheenjohtaja. Samaan demokratian rappioon ovat tiivistyneet vähitellen kaikkien muidenkin puoluekokoukset.

PEKKA ALAROTU

MT 50 VUOTTA SITTEN – TO 19.8.

Arvoisat EMÄNNÄT!

Jos Teillä on villoja tai muuta raaka-aineeksi sopivaa, niin muistattehan silloin Ylihärmän Kehräämön, joka koko toimintansa ajan on ollut hyvin suosittu kehräyttäjien keskuudessa.

Me kehräämme raaka-aineistanne kaikkia haluamianne lankalaatuja joko kerrattuina tai kertaamatta. Jos haluatte erittäin kestävää nylonvahvisteista lankaa esim. lasten sukkiin, niin järjestyy sekin meillä, sillä varastossamme on korkealaatuista nylonvillaa. Myös mustan villan saatte meiltä joko vaihtamalla tai ostamalla.

Kehruutaksamme ovat tunnetusti halvimpia ja hukka-% pienin mahdollinen, sillä raaka-ainekilosta saatte 800—900 g lankaa.

Suoritamme myös karstausta levylle ja hahtuvalle. Toimitusaika on nyt vain 2—3 päivää.

Harkitkaa ja verratkaa ja lähettäkää os.:

YLIHÄRMÄN KEHRÄÄMÖ

Ylihärmä — Puh. 145.

Mummo ja metso iskivät yhteen – mummo voitti

Uimaharjun Rahkeenvaarassa lähti viikon vaihteessa 65-vuotias Anna Teura sienestämään. Äkkiä hyökkäsi hänen kimppuunsa suurikokoinen lintu, joka alkoi nokallaan hakata vanhuksen päätä. Mummo ei ollutkaan kuitenkaan arkalasta kotoisin, vaan otti tiukan otteen linnun kurkusta ja kuristi kunnes henki häipyi. Lintu osoittautui metsoksi, oikein ukko-sellaiseksi. Kotona lintu todettiin 4,2 kg painoiseksi ja siitä saatiin hyvä paisti. Metsästyslupaa ei Anna Teuralla ole, mutta tapaus voitaneen käsittää itsepuolustukseksi.

Kenen Euroopassa seisot?

Kertomuksia Euroopasta on yhtä monta kuin kertojia. Keskeiset teemat eivät kuitenkaan ole muuttuneet kahteenkymmeneen vuoteen.

SUSANNA HUHTINEN

Kevään eurobarometri-mielipidemittauksen mukaan eurooppalaisten näkemys unionista on muuttunut yhä positiivisemmaksi, myös Suomessa.

Samalla äärioikeisto kerää rivejään taistelussa monikulttuurisuutta vastaan, ja Kreikasta pelätään euron tai jopa unionin kaatajaa.

Nosteessa ollut Eurooppa-henki ei tunnu selättävän maanosan ongelmia. Ehkä se on jopa aiheuttanut ne.

Lähes kaikki kokevat olevansa eurooppalaisia, mutta määritelmän sisään mahtuu lähes käsittämättömän paljon erilaisia kulttuureja, aatteita ja arvomaailmoja.

Tiedämmekö edes, mitä Eurooppa tarkoittaa?

Euroopan idea

Kun **Heikki Mikkelin** kirja Euroopan idea julkaistiin vuonna 1994, Suomi oli keskellä kiivainta EU-keskustelua. Keskustelun sävy ei kuitenkaan miellyttänyt tutkijaa.

”Huomasin, että keskustelu on hyvin historiatonta”, tätä nykyä Helsingin yliopiston yleisen historian professorina toimiva Mikkeli selittää.

Käsitys Euroopasta muuttui vuosikymmenten ja -satojen kuluessa. Samalla muuttui eurooppalainen identiteetti sikäli kuin sellaisesta voi puhua.

Euroopan unionilla on luonnollisesti ollut vaikutusta suomalaisten kuvaan Euroopasta, mutta ainoaksi totuudeksi se ei ole yltänyt.

”Aina, kun puhumme Euroopasta, meillä on mielessä joku tietty asia. Useimmilla se samastuu unioniin, mutta se on vain yksi Eurooppa-kertomus”, Mikkeli huomauttaa.

Kirjan perusajatus pätee yhä. Kertomuksia Euroopasta löytyy yhtä paljon kuin kertojia. Yhä ajankohtaisia ovat kuitenkin viisi perusteemaa, kristinusko, nationalismi, sivistys, integraatio ja monikulttuurisuus.

Kenen lippua kannat?

Ajatukset kristillisestä ja kansallisvaltioiden Euroopasta ovat satoja vuosia vanhoja mutta vetoavat yhä voimakkaasti. Eurooppalaisen sivistyksen katsotaan alkaneen vielä aiemmin.

”Ajatus Euroopasta sivistystä kantavana ylivertaisena maanosana juontaa juurensa tietysti antiikkiin, mutta se sai aika paljon voimaa myös valistusaikana”, Mikkeli kertoo.

Kristinuskon, vapaiden kansojen ja sivistyksen ohella Euroopan perintöä ovat ristiretket, maailmansodat ja imperialismi, ajatus valkoisen miehen taakasta.

Monikulttuurisen Euroopan kertomus korostaa puolestaan jatkuvaa riippuvuutta muista sekä vuorovaikutusta muiden maanosien kanssa. Kuvaan kristillisestä kansallisvaltioiden Euroopasta ei sen sijaan mahdu muita kulttuureja tai uskontoja.

Eurooppa ei ole saari

”Muiden uskontojen vastustamisessa on se ongelma, että Eurooppa ei ole mikään saari, eikä se voi koskaan olla”, Mikkeli toteaa.

Kesän monikulttuurisuuskeskustelun osapuolet tuntuvatkin puhuvan eri kieltä. Ristiriidoista tulee silti kyetä puhumaan rationaalisesti.

”Eurooppa on näiden ihmisten mielissä eri Eurooppa. Kun puhutaan Euroopasta, puhutaan näiden ihmisten mielissä eri asioista.”

Äärioikeiston eurooppalaisuus rakentuu vastakohtana muille kulttuureille. Oma identiteetti riippuu toisesta, ja toinen koetaan uhkana.

”Kun islaminuskoisia on yhä enemmän, se on havahduttanut ihmiset siihen, että jotain on tapahtumassa, ja syntyy eräänlainen vastareaktio.”

Mikkeli ei usko, että Eurooppaa voidaan enää rakentaa perinteisen kristinuskon varaan. Uskonnollinen ja kansallinen retoriikka on silti voimakasta ja houkuttelevaa.

20 VUOTTA EU:SSA

Unioni luo eurooppalaisuutta

Unioni hyödyntää yhtä lailla nationalismin vetovoimaa. Yhteinen passi, hymni ja raha rakentavat identiteettiä samalla tavalla kuin Suomen kansalliset herättäjät 1800-luvulla.

”On sitä identiteettiä yritetty luoda. Unioni on tietoisesti harrastanut identiteettipolitiikkaa, niin kuin sitä kutsutaan”, Mikkeli selittää.

Kuka tahansa EU-aikana peruskoulunsa käynyt on saanut oppia unionin päätöksenteosta ja arvoista. Mikkelin mielestä Eurooppa-hengen luominen ei riitä pitämään unionia kasassa.

”Vaikea uskoa, että ihmiset voisivat sisäistää sen järjestelmän hirveän pitkälle, koska se tuntuu etäiseltä.”

Eurooppa voi olla yksinkertaisesti liian suuri. Ongelmana on myös, että niin kutsutut eurooppalaiset arvot, kuten järki, oikeus ja laupeus, koetaan maanosaa laajemmiksi.

”Tänä päivänä on hankala tehdä rajaa länsimaisuuden ja eurooppalaisuuden välille”, Mikkeli miettii.

Aina eteenpäin

Unionin jatkuva laajeneminen ja syveneminen on koettu välttämättömäksi. Juokse tai kuole.

”Euroopan historia nähdään ehkä vähän anakronistisesti päämäärätietoisena etenemisenä kohti suurempaa yhdistymistä ja integraatiota”, Mikkeli huomauttaa.

Integraatio on Euroopan ideana hieman nurinkurinen. Viimeaikainen keskustelu on viimeistään osoittanut, että muitakin suuntia on.

”Jos tulee riittävän suuri kriisi, en näe syytä, miksei Euroopan unioni voisi hajota. En näe sitä minään ikuisena ilmiönä.”

Mikkelin mielestä huhut unionin kuolemasta ovat silti vahvasti liioiteltuja. Yhteistyö on voimaa, ja unionin kautta Euroopan valtiot pystyvät ajamaan arvovalintojaan supervaltojen joukossa. Hänen arvionsa jatkosta on kuitenkin kriittinen.

”Näyttää vahvasti siltä, että integraation syvenemiselle ja poliittisen unionin kehitykselle ei näytetä vihreää valoa. Todennäköisesti unioni kituuttaa eteenpäin suunnilleen samassa muodossa kuin tällä hetkellä.”

OLLI TOIVANEN

Katugallup eurooppalaisuudesta

Maaseudun Tulevaisuus selvitti, mitä eurooppalaisuus ja Euroopan unioni merkitsevät suomalaisille. Kysymyksiä esitettiin kolme:

1. Mitä eurooppalaisuus sinulle merkitsee?
2. Mikä eurooppalaisia yhdistää?
3. Mitä pidät Euroopan unionin tarkoituksena?

HANNA LENSU

Emmi Haapala, Kristiinankaupunki

1. Eurooppalaisuus on osa minua. Jos menee esimerkiksi Aasiaan, siellä on ihan erilaista kuin Euroopassa.
2. Euroopan unioni, kulttuuri, moraali ja korkea elintaso. Käsitys siitä, mikä on oikein tai väärin, on myös Euroopassa yhteistä.
3. Mielestäni sen tarkoitus on pitää EU-maat yhtenäisinä ja yhteistyössä. Yleisen sovun ylläpitäminen.

HANNA LENSU

JUKKA KOIVULA

Jouko Sirkkala, Kärsämäki

1. Tietynlaista liikkumisen vapautta ja sananvapautta, mutta myös turhaa byrokratiaa.
2. Eurooppalaiset ovat lähtökohtaisesti germaaneja eivätkä slaaveja.
3. Valitettavasti näyttää siltä, että uusien maksukykyisten asiakkaiden hankkiminen Saksan pankeille.

JUKKA KOIVULA

HENRIK SCHÄFER

Auli Steffen, Kouvola

1. Eurooppalaisuus merkitsee minulle aika paljon. Edesmennyt aviomieheni oli saksalainen, olen asunut Saksassa 40 vuotta. Lapseni ja lapsenlapseni puhuvat kahta kieltä. Kun heiltä kysyy, ovatko he enemmän suomalaisia vai saksalaisia, he vastaavat olevansa eurooppalaisia.
2. Länsimainen kulttuuri, sivistystaso ja koulutus esimerkiksi. Kristinusko vaikuttaa myös paljon, ja elintaso koko Euroopassa on maailman korkeimpia. Nyt yhdistää myös EU ja yhteinen raha.
3. Sen tarkoitus on helpottaa ihmisten elämää, taloutta ja liikkumisvapautta. Voisimme tulevaisuudessa mennä siihen, että tulisi Euroopan Yhdysvallat mutta säilyttäen kunkin maan oman kulttuurin.

HENRIK SCHÄFER

RAMI MARJAMÄKI

Anniina Lassila, Laitila

1. Eurooppalaisuus merkitsee minulle aika vähän. Maaseutuyrittäjänä ja kotiäitinä ei kauheasti tule reissattua.
2. Ei voi sanoa, että kulttuurit. Ne ovat aika erilaisia. Euroopan unioni ja se, että liikkuminen maasta toiseen on helppoa.
3. Tällä hetkellä tuntuu siltä, että Euroopan unionin tarkoitus on hankaloittaa asioita, mutta ehkä sillä haetaan suurempaa yhtenäisyyttä ja liikkumisen vapautta. Laitilassa on paljon virolaisia, vaikka se johtuu enemmänkin maiden läheisyydestä. Kissahotellissani on kyllä ollut jo ranskalainenkin kissavieras.

REA PELTOLA